

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

M I N I S T A R

IZVJEŠĆE O POŽARIMA U RH

(od 1. siječnja do 31. kolovoza 2003. godine)

- **USPOREDBA S PROSJEKOM PRETHODNIH PET GODINA (1998. – 2002.);**
- **POSEBNI OSVRT NA POŽARE PRIOBALJA (OTVORENI PROSTOR);**
- **OSVRT NA POŽARE TIJEKOM SRPNJA I KOLOVOZA;**
- **PREGLED ANGAŽIRANIH SNAGA NA VEĆIM POŽARIMA NA PRIOBALJU;**
- **TABLIČNI PREGLED PODATAKA O POŽARIMA U RH TIJEKOM PRETHODNIH PET GODINA**
- **AKTIVNOSTI POJEDINIH MINISTARSTAVA I OSTALIH SUDJELOVATELJA U PROVEDBI PROGRAMA AKTIVNOSTI**
- **TABLIČNI PREGLED PODATAKA O INSPEKCIJSKOM NADZORU**
- **SAŽETAK**
- **PRIJEDLOG MJERA.**

IZVJEŠĆE O POŽARIMA U RH

od 1. siječnja do 31. kolovoza 2003. godine

Napominjemo kako se podaci za ovu godinu odnose na razdoblje siječanj-kolovoz, a uspoređuju se s prosjekom prethodnih pet godina za razdoblje siječanj – prosinac.

REPUBLIKA HRVATSKA:	<i>prosjek za 5 godina (1998.-2002.)</i>	I do VIII mjesec 2003. god.
UKUPNO	<i>8.747</i>	8.402
GRAĐEVINE	<i>2.841</i>	2.002
PROMETNA SREDSTVA	<i>755</i>	535
OTVORENI PROSTOR	<i>5.151</i>	5.865
	<i>68.477 ha</i>	69.399 ha
	<i>13,29 ha /po požaru</i>	11,83 ha /po požaru

Do kraja 2003. godine, broj požara će svakako porasti, ali s obzirom na činjenicu kako je velika opasnost od požara na otvorenom prostoru iza nas, posebice za područje priobalja, pretpostavlja se kako u tom dijelu porast neće biti osobito značajan.

Vrednujući podatke o požarima u prvih 8 mjeseci (iz tabele na 1. stranici), za područje cijele Republike Hrvatske navodimo slijedeće:

❖ **Ukupno:**

- **3,94 % manje požara za prvih osam mjeseci u odnosu na prosjek 5 prethodnih cijelih godina.**

Napomena: 2000. godine ukupan broj požara na teritoriju RH bio 11.613, što je 38,22 % više od trenutnog broja požara u 2003. godini.

❖ **Gradevine:**

- **29,53 % manje požara za prvih osam mjeseci u odnosu na prosjek 5 prethodnih cijelih godina.**

❖ **Prometna sredstva:**

- **29,14 % manje požara za prvih osam mjeseci u odnosu na prosjek 5 prethodnih cijelih godina.**

❖ **Otvoreni prostor:**

- **13,87 % više požara za prvih osam mjeseci u odnosu na prosjek 5 prethodnih cijelih godina.**
- **1,35 % više izgorjelih površina za prvih osam mjeseci u odnosu na prosjek 5 prethodnih cijelih godina.**

Napominjemo kako je 2000. godine ukupan broj požara na otvorenom prostoru RH bio 7.797, odnosno 32,94 % više od trenutnog broja požara na otvorenom prostoru u 2003. godini.

Isto tako, uspoređujući ovogodišnje izgorjele površine s 2000. god., ističemo kako je u prvih 8 mjeseci izgorjelo 46,56 % manje hektara (129.883 ha u 2000., 69.399 ha u prvih osam mjeseci 2003.).

S obzirom na činjenicu kako su dani vrlo velike opasnosti od požara otvorenoga prostora uglavnom iza nas, ne očekuje se značajnije povećanje broja požara do kraja ove godine.

STRADALE OSOBE

Na području Republike Hrvatske, u prvih osam mjeseci, u požarima su smrtno stradale 22 osobe, a ozlijeđeno je 75 osoba. Uspoređujući prvih osam mjeseci s prosjekom prethodnih 5 godina (cijelih), smanjen je broj smrtno stradalih osoba za 43,59 %, a ozlijeđenih za 50 %.

NAČIN IZAZIVANJA POŽARA U RH

(prema ukupnom broju požara)

REPUBLIKA HRVATSKA:	RAZDOBLJE USPOREDBE:	UKUPNI BROJ:
UKUPNI BROJ POŽARA:	2003. (I do VIII mj.)	8.402
	<i>prosjek za 5 godina (1998.-2002.)</i>	<i>8.747</i>

OD TOGA:		BROJ:	%
nehaj-nepažnja:	2003. (I do VIII mj.)	6.037	71,85
	<i>prosjek za 5 godina (1998.-2002.)</i>	<i>6.729</i>	<i>76,93</i>
namjerno:	2003. (I do VIII mj.)	206	2,45
	<i>prosjek za 5 godina (1998.-2002.)</i>	<i>332</i>	<i>3,79</i>
ostalo:	2003. (I do VIII mj.)	166	1,98
	<i>prosjek za 5 godina (1998.-2002.)</i>	<i>287</i>	<i>3,28</i>
neustanovljeno:	2003. (I do VIII mj.)	1.993	23,72
	<i>prosjek za 5 godina (1998.-2002.)</i>	<i>1.399</i>	<i>15,99</i>

Uspoređujući prvih osam mjeseci ove godine s **prosječnim postotkom pojedinih načina izazivanja požara prethodnih 5 godina**, vidljivo je kako slijedi:

- ❖ **nehaja-nepažnje, smanjenje za 6,60 %;**
- ❖ **namjere, smanjenje za 35,33 %.**

Napominjemo da je ove godine postotak požara za koje nije utvrđen način izazivanja veći od prosjeka u zadnjih 5 godina za 48,34 %, ali ističemo kako se, za neke požare, činjenice još utvrđuju.

POŽARI OTVORENOG PROSTORA PRIOBALJA
USPOREDBA S PROSJEKOM PRETHODNIH 5 GODINA
(1998. – 2002.)

PODACI ZA PODRUČJE PRIOBALJA		
OPIS PODATAKA:	<i>PROSJEK 5 PRETHODNIH GODINA:</i>	I do VIII mjesec 2003. godine:
Broj požara:	<i>1.884</i>	2.170
Opožarena površina (ha):	<i>16.887 ha</i>	21.267 ha
Prosječno opožarena površina (ha/po požaru):	<i>8,96 ha/po požaru</i>	9,80 ha/po požaru

Na području priobalja Republike Hrvatske u prvih osam mjeseci 2003. godine u odnosu na prosjek prethodnih 5 godina zabilježeno je:

- ❖ povećanje ukupnog broja požara otvorenog prostora za **15,17 %**;
- ❖ povećanje opožarene površine za **25,93 %**;
- ❖ povećanje indeksa opožarene površine po požaru za **9,35 %**;

Napominjemo kako je 2000. godine ukupan broj požara na otvorenom prostoru priobalja bio 2.821, što je 30 % više od trenutnog broja požara na otvorenom prostoru priobalja u 2003. godini.

Isto tako, uspoređujući ovogodišnje izgorjele površine na priobalju s 2000. i 1998. god., ističemo kako je u prvih 8 mjeseci ove godine izgorjelo 44,88 % hektara manje nego u 2000., odnosno 24,78 % hektara manje nego 1998. godine.

NAČIN IZAZIVANJA POŽARA NA OTVORENOM PROSTORU PRIOBALJA

(po udjelu u ukupnom broju, u postotcima):

PRIOBALJE:	RAZDOBLJE USPOREDBE:	UKUPNI BROJ:
UKUPNI BROJ POŽARA:	2003. (I do VIII mj.)	2.170
	<i>prosjeak za 5 godina (1998.-2002.)</i>	<i>1.884</i>

OD TOGA:		BROJ:	%
nehaj-nepažnja:	2003. (I do VIII mj.)	1.845	85,02
	<i>prosjeak za 5 godina (1998.-2002.)</i>	<i>1.535</i>	<i>81,46</i>
namjerno:	2003. (I do VIII mj.)	47	2,17
	<i>prosjeak za 5 godina (1998.-2002.)</i>	<i>42</i>	<i>2,21</i>
ostalo:	2003. (I do VIII mj.)	51	2,35
	<i>prosjeak za 5 godina (1998.-2002.)</i>	<i>56</i>	<i>2,98</i>
neustanovljeno:	2003. (I do VIII mj.)	227	10,46
	<i>prosjeak za 5 godina (1998.-2002.)</i>	<i>252</i>	<i>13,35</i>

Uspoređujući prvih osam mjeseci ove godine s **prosječnim postotkom pojedinih načina izazivanja požara prethodnih 5 godina**, vidljivo je kako slijedi:

- ❖ **nehaj-nepažnja, povećanje za 4,38 %;**
- ❖ **namjerno izazivanje, smanjenje za 1,90 %.**

Napominjemo pri tome da je ove godine postotak požara za koje nije utvrđen način izazivanja manji od prosjeka u zadnjih 5 godina za 21,66 %, što znači da je, prilikom utvrđivanja načina i uzroka požara na priobalju, povećana učinkovitost.

OSVRT NA POŽARE OTVORENOG PROSTORA NA PODRUČJU PRIOBALJA (samo za srpanj i kolovoz)

Prema nepotpunim podacima, u navedenom razdoblju (**1. srpnja - 31. kolovoza**) na području priobalja zabilježeno je **ukupno 780 požara na otvorenom prostoru**. Pri tome je **opožareno ukupno 17.348 ha**. Za navedene požare na otvorenom prostoru utvrđeni su uzroci kako slijedi:

OPIS UZROKA	broj požara	%
• nehaj-nepažnja	646	82,82
• namjera	29	3,72
• prirodna pojava	17	2,18
• ostalo	2	0,26
• neutvrđeno	86	11,02
UKUPNO:	780	100

Dakle, i nadalje je najčešći uzrok nastajanja požara nehaj-nepažnja (**82,82 %**) a za **11,02 % požara uzrok nije utvrđen** (*napominjemo da se, za određeni broj požara, uzrok još utvrđuje*).

Uz to, za **71,42 % povećan je i postotak namjernog izazivanja požara tijekom ova dva mjeseca u odnosu na prvih osam mjeseci ove godine** (*3,72 % prema 2,17 %*).

NAPOMENA:

S obzirom na činjenicu kako je u ovom izvješću obrađeno razdoblje od **1. siječnja do 31. kolovoza 2003.**, napominjemo da je **4. rujna nastao požar na otoku Lastovo, namjerno izazvan, u kojem je izgorjelo dodatnih 1.400 ha**.

ANGAŽIRANE SNAGE I TEHNIKA NA ZNAČAJNIJIM POŽARIMA (tijekom srpnja i kolovoza 2003.)

U navedenom razdoblju, na 165 značajnijih požara na otvorenom prostoru bilo je angažirano:

- **9.203 gasitelja** (*1.160 vatrogasaca iz Interventnih vatrogasnih postrojbi MUP-a, 1.893 vatrogasca javnih vatrogasnih postrojbi, 3.955 vatrogasaca iz DVD-a, 1.248 pripadnika HV, 62 pripadnika CZ, 124 šumarska djelatnika i 761 mještanin*);
- **1.649 vatrogasnih vozila;**
- **4 protupožarna zrakoplova Canadair** (*4.947 naleta, 484 sata leta*);
- **2 izviđačko-navalna zrakoplova AT 802F** (*582 naleta, 203 sata leta*);
- **2 helikoptera Mi8-MTV1** (*280 naleta, 104 sati leta i prevezeno 1.719 osoba*);
- **1 helikopter Bell 206b** (*134 naleta, 100 sati leta i prebačeno 63 osobe*).

Napominjemo da su protupožarni zrakoplovi korišteni kako slijedi:

- ❖ **Canadair-i su korišteni u 122 intervencije;**
- ❖ **Air-tractori su korišteni u 55 intervencija;**
- ❖ **helikopteri (Mi8 MTV i Bell 206b) su korišteni u 22 intervencije.**

Uz navedeno, u akcijama su korišteni i:

- **brod vodonosac – u 2 navrata (slučaja);**
- **desantni brod (HRM) – u 18 intervencija;**
- **ophodni brod (HRM) – u 3 intervencije;**
- **brod spasilac (HRM) – u 1 intervenciji**

VEĆI POŽARI NA PODRUČJU PRIOBALJA U RAZDOBLJU OD 1. SRPNJA DO 31. KOLOVOZA 2003. GODINE

U promatranom razdoblju na području priobalja nastalo je **780 požara otvorenog prostora** u kojima je izgorjelo **17.348 ha površine**. Navodimo nekoliko najvećih požara (s osnovnim podacima) kako slijedi:

Otok Brač

- a) *Milna - uvala Pasike*, požar je počeo 14. srpnja u 00,05 sati, a lokaliziran isti dan u 6,20 sati. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 82 gasitelja sa 16 vozila, a izgorjelo je 50 ha borove šume i maslinika.
- b) *Mirca – Dračevica - Nerežišće*, požar je nastao 30. srpnja u 10,15 sati, a lokaliziran je 5. kolovoza. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 282 gasitelja s 47 vozila. Izgorjelo je 2.000 ha niskog raslinja i borove šume.

Otok Hvar – tijekom srpnja i kolovoza nastalo je više požara od kojih je pet bilo većih. U tim požarima **izgorjelo je 2.650 ha niskog raslinja, makije, borove šume i poljoprivrednih kultura**.

- a) *Bogomolja - Gdinj*, požar je počeo 26. srpnja u 18,40 sati, a lokaliziran 31. srpnja u 6,30 sati. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 113 vatrogasaca s 21 vozilom, dva protupožarna zrakoplova Canadair, jedan helikopter i desantni motorni brod «Cetina». Opožareno je 300 ha niskog raslinja i borove šume.
- b) *Stinva - Debeli Brig – Brusje*, požar je nastao 29. srpnja u 9,30 sati, a lokaliziran je 2. kolovoza u 7,30 sati. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 390 gasitelja s 31 vozilom, četiri protupožarna zrakoplova Canadair, dva izviđačko-navalna zrakoplova Air tractor, jedan helikopter i desantni motorni brod «Cetina». Opožareno je 700 ha makije i borove šume.
- c) *Sučuraj*, požar je nastao 30. srpnja u 18,00 sati, a lokaliziran 8. kolovoza u 7,00 sati. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 106 gasitelja s 22 vozila, dva protupožarna zrakoplova Canadair, dva izviđačko-navalna zrakoplova Air tractor, helikopter i brod vodonosac. Opožareno je 500 ha makije i borove šume.
- d) *Dubovica - Dol*, požar je nastao 30. srpnja u 21,50 sati, a lokaliziran 5. kolovoza u 19,00 sati. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 89 gasitelja s 15 vozila i desantni motorni brod «Cetina». Opožareno je 350 ha makije i borove šume.
- e) *Zarače – Dubovica - Selca*, požar je nastao 12. kolovoza u 13,00 sati. Sudjelovalo je 160 gasitelja s 23 vozila, neutvrđen broj mještana dva

protupožarna zrakoplova Canadair, dva izviđačko-navalna zrakoplova Air tractor, jedan helikopter i desantni motorni brod «Cetina». Opožareno je 800 ha makije i borove šume.

Otok Biševo - požar je nastao 30. srpnja u 19,00 sati, a lokaliziran 5. kolovoza u 19,00 sati. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 212 gasitelja i dva protupožarna zrakoplova Canadair. Opožareno je 380 ha makije i borove šume.

Velebit - NP Paklenica- Veliko Rujno, požar je nastao 29. srpnja u 11,00 sati, a lokaliziran 9. kolovoza u 19,00 sati. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 170 gasitelja s 10 vozila, dva protupožarna zrakoplova Canadair i dva helikoptera. Opožareno je 460 ha makije i borove šume.

Radivčići - Poljice, požar je nastao 18. srpnja u 16,30 sati, a lokaliziran 21. srpnja u 20,00 sati. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 216 gasitelja s 33 vozila, tri protupožarna zrakoplova Canadair, dva izviđačko-navalna zrakoplova Air tractor i helikopter. Opožareno je 600 ha makije i borove šume.

Mala Učka - Šušnjeвица, požar je izazvao udar munje 11. kolovoza u 14,15 sati, a lokaliziran 14. kolovoza u 23,00 sati. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 180 gasitelja s 40 vozila, dva protupožarna zrakoplova Canadair, dva izviđačko-navalna zrakoplova Air tractor i helikopter. Opožareno je 2.000 ha makije i borove šume.

Vežac - Rogoznica, požar je nastao 18. srpnja u 13,30 sati, a ugašen 19. srpnja u 20,00 sati. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 243 gasitelja s 50 vozila i tri protupožarna zrakoplova Canadair. Opožareno je 650 ha makije i borove šume.

Novi Vinodolski - Bribirska Obala- Zagora, požar je nastao 2. kolovoza u 15,45 sati, a lokaliziran 2. kolovoza u 18,15 sati. U određenom razdoblju najviše je bilo angažirano 102 gasitelja s 28 vozila i jedan protupožarni zrakoplovi Canadair. Opožareno je 50 ha makije i borove šume.

DODATNO ZA MJESEC RUJAN:

Otok Lastovo - požar je nastao 4. rujna u 00:17 sati, a lokaliziran je 8. rujna u 13:00 sati. U tom razdoblju najviše je bilo angažirano 386 gasitelja, 3 protupožarna zrakoplova Canadair i 2 izviđačko-navalna zrakoplova Air-tractor. Opožareno je oko 1.400 ha niskog raslinja, makije, borove šume i poljoprivrednih kultura.

GODINA:	1998	1999	2000	2001	2002	prosjek 5 god (1998- 2002)	<i>I do VIII mj. 2003</i>
BROJ POŽARA U RH							
POŽARI (ukupno):	9.065	7.438	11.613	7.565	8.052	8.747	8.402

POŽARI PREMA MJESTU NASTANKA:							
građevine:	2.928	2.871	2.967	2.812	2.627	2.841	2.002
prometna sredstva:	729	735	849	729	733	755	535
otvoreni prostor:	5.408	3.832	7.797	4.024	4.692	5.151	5.865

POŽARI PREMA VRSTI VLASNIŠTVA:							
javna poduzeća:	1.137	892	1.152	267	343	758	391
privatno:	2.741	2.345	2.965	2.405	2.463	2.584	2.062
ostalo:	5.187	4.201	7.496	4.893	5.246	5.405	5.949

MATERIJALNA ŠTETA U KUNAMA (prema vrsti vlasništva):							
ukupno:	629.846.634	199.408.591	2.247.620.466	518.662.320	342.885.195	787.684.641	1.476.941.715
javna poduzeća:	180.932.632	68.938.058	900.023.627	109.598.808	37.256.325	259.349.890	1.023.361.927
privatna:	204.311.841	58.710.487	418.518.926	213.770.988	152.524.185	209.567.285	158.324.918
ostala:	244.602.161	71.760.046	929.077.913	195.292.524	153.104.685	318.767.466	295.254.870

NASTRADALE OSOBE:							
ukupno stradalo:	145	158	241	169	231	189	97
od toga, smrtno stradalo:	40	34	40	44	35	39	22
ozlijeđeno:	105	124	201	125	196	150	75

POŽARI PREMA NAČINU IZAZIVANJA:							
nehaj-nepažnja:	6.573	5.687	9.735	5.717	5.933	6.729	6.037
namjerno:	353	425	367	245	268	332	206
ostalo:	382	305	318	207	223	287	166
neustanovljeno:	1.757	1.021	1.193	1.396	1.628	1.399	1.993

GODINA:	1998	1999	2000	2001	2002	prosjeak 5 god (1998-2002)	<i>I do VIII mj. 2003</i>
POŽARI (ukupno):	9.065	7.438	11.613	7.565	8.052	8.747	8.402

POŽARI NA OTVORENOM PROSTORU RH

otvoreni prostor (ukupno):	5.408	3.832	7.797	4.024	4.692	5.151	5.865
otvoreni prostor priobalja:	1.679	1.905	2.821	1.776	1.240	1.884	2.170
otvoreni prostor kontinentalnog područja:	3.729	1.927	4.976	2.248	3.452	3.266	3.695

SPALJENA POVRŠINA OTVORENOG PROSTORA (u hektarima)

ukupno spaljena površina otvorenog prostora (ha):	94.502	15.805	129.883	27.251	74.945	68.477	69.399
spaljena površina otvorenog prostora priobalja (ha):	22.449	6.825	38.588	13.061	3.514	16.887	21.267
spaljena površina otvorenog prostora kontinent. (ha):	72.053	8.980	91.295	14.190	71.431	51.590	48.138

MATERIJALNA ŠTETA U KUNAMA (na otvorenom prostoru):

ukupno na otvorenom prostoru:	502.609.832	102.171.389	2.151.162.916	411.250.952	191.249.978	671.689.013	1.369.905.892
otvoreni prostor priobalja:	299.499.122	80.328.177	1.285.668.481	361.215.376	70.589.175	419.460.066	1.301.664.345
otvoreni prostor kontinentalnog područja:	203.110.710	21.843.212	865.494.435	50.035.576	120.660.803	252.228.947	68.241.547

PROSJEČNO OPOŽARENA POVRŠINA OTVORENOGA PROSTORA PO 1 POŽARU (ha/po požaru):

ukupno na otvorenom prostoru (ha/po požaru):	17,47	4,12	16,66	6,77	15,97	13,29	11,83
otvoreni prostor priobalja (ha/po požaru):	13,37	3,58	13,68	7,35	2,83	8,96	9,80
otvoreni prostor kontinentalnog područja (ha/po požaru):	19,32	4,66	18,35	6,31	20,69	15,79	13,03

GODINA:	1998	1999	2000	2001	2002	prosjek 5 god (1998-2002)	<i>I do VIII mj. 2003 (djelomice)</i>
POŽARI (ukupno):	9.065	7.438	11.613	7.565	8.052	8.747	8.402
BROJ POŽARA NA OTVORENOM PROSTORU U RH							
broj požara na otvorenom prostoru u RH:	5.408	3.832	7.797	4.024	4.692	5.151	5.865
spaljena površina otvorenog prostora u RH:	94.502	15.805	129.883	27.251	74.945	68.477	69.399

OTVORENI PROSTOR PRIOBALJA							
broj požara na otvorenom prostoru priobalja:	1.679	1.905	2.821	1.776	1.240	1.884	2.170
spaljena površina otvorenog prostora priobalja (ha):	22.449	6.825	38.588	13.061	3.514	16.887	21.267
materijalna šteta za otvoreni prostor priobalja (kn):	299.499.122	80.328.177	1.285.668.481	361.215.376	70.589.175	419.460.066	1.301.664.345
prosječno opožarena površina za otvoreni prostor priobalja (ha/po požaru):	13,37	3,58	13,68	7,35	2,83	8,96	9,80

NAČINI IZAZIVANJA POŽARA NA OTVORENOM PROSTORU PRIOBALJA							
broj požara na otvorenom prostoru priobalja:	1.679	1.905	2.821	1.776	1.240	1.884	2.170
nehaj-nepažnja:	1282	1.451	2338	1556	1047	1535	1.845
namjerno:	27	63	73	25	20	42	47
ostalo:	84	53	67	37	40	56	51
neustanovljeno:	286	338	343	158	133	252	227

AKTIVNOSTI POJEDINIH MINISTARSTAVA I OSTALIH SUDJELOVATELJA U PROVEDBI PROGRAMA AKTIVNOSTI

1. **Ministarstvo unutarnjih poslova** je zaduženo za koordinaciju, praćenje, usklađivanje i usmjeravanje zadaća Programa aktivnosti u 2003. godini poduzelo slijedeće:

- temeljem **točke 44.** Programa aktivnosti 5. lipnja 2003. godine uputilo je svim nositeljima zadaća dopis o obvezi dostave izvješća o provedbi točaka s rokom do 30. lipnja,
- prema **točki 6.** ažurirana je odluka imenovanja Vatrogasnog zapovjedništva na razini države te kontinentalnog i priobalnog dijela Republike Hrvatske. Navedena odluka dostavljena je svim imenovanim članovima zapovjedništva,
- sudjelovalo je na sastanku u organizaciji Hrvatskog ratnog zrakoplovstva o koordinaciji aktivnosti vatrogasaca i protupožarnih zračnih snaga u predstojećoj ljetnoj sezoni. Na sastanku su djelatnici Hrvatskog ratnog zrakoplovstva istaknuli kako u servisiranju i remontu helikoptera i zrakoplova postoje problemi financijske prirode jer odobrena sredstva nisu dostatna za navedene aktivnosti. Početkom ljetne sezone, za potrebe gašenja požara, na raspolaganju su bila tri protupožarna zrakoplova Canadair CL-415 (od ukupno četiri), jedan helikopter (od ukupno šest) i dva izviđačko navalna zrakoplova Air-tractor,
- u nadzoru lokalne uprave i samouprave, temeljem **točke 1.** Programa aktivnosti utvrđeno je da od 557 jedinica lokalne samouprave (20 županija, Grad Zagreb, 123 grada, 413 općina), **304 ima** izrađene procjene ugroženosti i planove zaštite od požara (4 županije, 83 grada, 217 općina), u **94 izrada je u tijeku** (13 županije, 19 grada, 62 općine), dok **159 nema izrađene procjene zaštite** od požara i planove zaštite od požara (3 županije – ličko-senjska, zadarska i zagrebačka, 22 grada, 126 općina),
- temeljem **točke 9.** Programa aktivnosti održani su sastanci s predstavnicima lokalne i područne samouprave te s predstavnicima vatrogasne zajednice ili im je pisanim putem skrenuta pozornost na iste. Na sastancima je obavljena analiza tijeka pripreme i provedbe Programa pred turističku i žetvenu sezonu,
- proveden je nadzor, temeljem **točke 9.** Programa aktivnosti, javnih ustanova koji upravljaju posebno zaštićenim područjima (nacionalni parkovi, parkovi prirode, rezervati) u svezi provedbe dodatnih preventivnih mjera zaštite od požara određenih Procjenom od ugroženosti. Nakon izvršenog nadzora zbog neizvršenja zakonskih obveza podnijeti su zahtjevi

za pokretanje prekršajnog postupka te su donijeta rješenja za uklanjanje utvrđenih nedostataka protiv «Arbotertuma» Trsteno, Nacionalnog parka «Paklenica» i Parka prirode «Vransko jezero»,

- nadzornici Inspektorata, temeljem **točaka 14., 15., 17. i 18.** Programa aktivnosti su u dogovoru i koordinaciji s odgovarajućim inspekcijama Ministarstva gospodarstva (elektroenergetska inspekcija), Ministarstva poljoprivrede i šumarstva (poljoprivredna inspekcija), Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja (inspekcija zaštite prirode) i Ministarstva pomorstva, prometa i veza (inspekcija cestovnog i željezničkog prometa) obavili zajednički nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara na elektroenergetskim vodovima i građevinama, sigurnosnim površinama uz pojedine željezničke i cestovne pravce te odlagališta komunalnog otpada, a sukladno njihovim planovima. Po obavljenim pregledima u ovom dijelu nadzora donijeto je 39 rješenja za otklanjanje utvrđenih nedostataka te osam zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i prekršajnih naloga,
- temeljem **točke 16.** Programa aktivnosti nadzornici Inspektorata obavili su nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara i tehnoloških eksplozija subjekata koji predstavljaju poseban gospodarski, poljoprivredni, turistički interes ili su od interesa zaštite prirode i okoliša, a vezano za turističku i žetvenu sezonu. U svezi s navedenim, nadzor je proveden u turističkim objektima (hoteli, moteli, marine i sl.), objektima skladištenja i prometa eksplozivnih tvari, građevinama gdje se obavlja čuvanje i pretakanje zapaljivih tekućina i plinova i dr. Po obavljenim pregledima u ovom dijelu nadzora donijeto je 262 rješenja za otklanjanje utvrđenih nedostataka te 188 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i prekršajnih naloga,
- zbirni prikaz inspeksijskog nadzora Inspektorata MUP-a i inspeksijskih službi drugih ministarstava prikazan je tablično u privitku ovog Izvješća,
- sukladno točki 5. Zaključka Vlade Republike Hrvatske Inspektorat unutarnjih poslova provedeni su intenzivni nadzorni obilasci dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi na području Republike Hrvatske s naglaskom na vrijeme okupljanja pripadnika postrojbi i izlaska na intervenciju kako bi dobili pravi uvid u operativnost istih. Nadzornim obilaskom utvrđeno je da u Republici Hrvatskoj djeluju **1.752 vatrogasne postrojbe dobrovoljnih vatrogasnih društava**, od čega **269** je obavezno stići na požar u roku od 15 minuta (**središnje postrojbe**). U navedenim vatrogasnim postrojbama djeluje ukupno **47.230 dobrovoljnih vatrogasaca**. Rezultati vremena okupljanja pokazali su da je **56% postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava** na predviđeno mjesto stiglo za **15 minuta**; **14%** odazvalo se **nakon 15 minuta**, dok se **30% dobrovoljnih vatrogasnih društava nije odazvalo pozivu** za vrijeme trajanja nadzora. Znakovito je da se od ukupnog broja dobrovoljnih vatrogasaca **unutar 15 minuta** odazvalo samo **16% dobrovoljnih vatrogasaca**,

- prema **točki 28.** od 17. lipnja provodi se redovna popuna intervencijske vatrogasne postrojbe u bazama Dubrovnik (Plat), Divulje, Šibenik i Zadar profesionalnim vatrogascima Javnih vatrogasnih postrojbi kontinentalnog dijela Republike Hrvatske.
 - temeljem **točke 42.** Programa aktivnosti provedena je 17. svibnja međunarodna vježba «Čabar- Loška dolina 2003.» na kojoj su sudjelovale slovenske i hrvatske vatrogasne postrojbe kao i ostale postrojbe koje djeluju u sustavu zaštite i spašavanja. Na vježbi su utvrđeni načini koordinacije i protokoli međusobne pomoći u slučaju većih požara i akcidenata s opasnim tvarima,
 - provedena je obuka zapovjedništava civilne zaštite (**točka 8.**) i smotra interventnih specijalističkih vatrogasnih postrojbi civilne zaštite (**točka 28.**).
- 2. Predstavnička tijela županija, gradova i općina** su nositelji točaka 1., 10. 11. 23., 24. 25. i 30. Programa aktivnosti. **Do 4. srpnja 2003. godine,** sukladno traženju MUP-a, izvješća o provedbi zadaća navedenih točaka dostavile su slijedeće Županije: vukovarsko-srijemska, istarska, dubrovačko-neretvanska, varaždinska, koprivničko-križevačka, krapinsko-zagorska, ličko-senjska, međimurska, osječko-baranjska, splitsko-dalmatinska, zagrebačka, karlovačka, primorsko-goranska, požeško-slavonska, brodsko-posavska, virovitičko-podravska, sisačko-moslavačka i bjelovarsko-bilogorska. **Navedene Županije** donijele su interne planove provedbe posebnih mjera zaštite od požara na svom području u kojima su definirale zadaće i nositelje provedbe mjera. Nadalje, naglašena je suradnja s lokalnim vatrogasnim zapovjednicima te inspeksijskim službama u zaštiti od požara na lokalnoj razini.

Predstavnička tijela zadarske, šibensko-kninske i Grada Zagreba nisu dostavila izvješća o provedbi zadaća Programa aktivnosti u njihovoj nadležnosti, iako su to bila obvezna dostaviti do 12. lipnja 2003. godine.

- 3. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva** kao izvršitelj vezano za **točke 10. i 11.** Programa aktivnosti upozorilo je poglavarstva županija bjelovarsko-bilogorske, karlovačke, krapinsko-zagorske, međimurske, osječko-baranjske i primorsko-goranske te poglavarstva gradova i općina koje nisu propisale mjere zaštite od požara na područjima kojima ne gospodare pravne osobe temeljem članka 49. Zakona o šumama o žurnom donošenju istih.

4. Ministarstvo prometa i veza je kao izvršitelj:

- dostavilo Ministarstvu unutarnjih poslova, temeljem **točke 26.** Planove uporabe plovila lučkih kapetanija za potrebe prevoženja gasitelja i gašenja požara,
- vezano za **točku 35.**, izrazilo je suglasnost za uporabu bespilotnih letjelica sukladno vojnim procedurama,
- uputilo upravama zračnih luka, prema **točki 38.** Programa aktivnosti, dopis o korištenju zračnih luka bez naknade za avione i helikoptere koji se koriste u akcijama gašenja požara.

5. Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja sudjelovalo je unutar nadležnosti inspekcije zaštite okoliša u nadzoru Javnih ustanova nacionalnih parkova i parkova prirode (**točka 5. i 13.**) te odlagališta komunalnih otpada (**točka 18.**) kako je opisano u točki 1. ovog Izvješća.

6. «Hrvatske ceste» d.o.o. dostavile su, temeljem **točke 14.** Godišnji plan čišćenja cestovnog pojasa. Sukladno navedenom planu čišćenje cestovnog pojasa provodit će se kontinuirano tijekom cijele ljetne sezone, posebice na glavnim magistralnim cestovnim pravcima.

7. «Hrvatske željeznice», temeljem **točke 15.**, donijele su Plan i program mjera zaštite od požara na područjima požarne ugroženosti u pružnom pojasu. U navedenom Planu utvrđene su dionice visoke ugroženosti na kojima je provedeno kemijsko i mehaničko uklanjanje niskog raslinja, utvrđena je motriteljska služba i opremljena odgovarajućim sredstvima veze, za dionicu pruge u dalmatinskoj Zagori opremljen je vatrogasni vlak, utvrđene su mjere ispravnosti iskrolovki i kočionih obloga na lokomotivama i vagonima. Međutim, mjera kontrole kočionih obloga na lokomotivama i vagonima ne provodi se kako je propisano što je imalo za posljedicu nastanak požara 19. lipnja i 3. srpnja te će protiv odgovornih biti pokrenut odgovarajući prekršajni postupak,

8. «Hrvatska elektroprivreda» d.d. provela je, prema **točki 17.**, niz mjera i donijela odluke u provedbi zaštite od požara na elektroenergetskim pravcima te sudjelovala u nadzoru zajedno s nadležnim inspekcijskim službama. Prema Rješenjima o provedenom nadzoru uklonili su utvrđene nedostatke.

9. «Hrvatske šume» d.o.o. kao izvršitelji:

- sukladno **točki 5.** Programa aktivnosti izradile su planove motrenja čuvanja i ophodnje na razini šumarije i iste dostavile županijskim vatrogasnim zapovjednicima nadležnim za ta područja;
- temeljem Godišnjeg plana, prema **točki 12.** Programa aktivnosti izgradili su **34,13 km** protupožarnih prosjeka s elementima šumskih cesta, a održavanje je provedeno na **108,26 km** protupožarnih prosjeka izrađenih prethodnih godina,
- sukladno **točki 25.** Programa aktivnosti osnovana je motriteljsko-dojavna služba na području priobalnih šuma,
- osnovane su, temeljem **točke 33.** interventne skupine djelatnika Šumarija, a iste su opremljene odgovarajućom opremom i sredstvima veze.

Planovi motriteljsko-dojavne službe i popis interventne skupine djelatnika Šumarija dostavljeni su županijskim vatrogasnim zapovjednicima.

10. Državni hidrometeorološki zavod kao izvršitelj:

- sukladno **točki 19.** Programa aktivnosti od 1. lipnja 2003. svakodnevno dostavljaju Državnom vatrogasnom operativnom centru u Divuljama, Centru za obavješćivanje Republike Hrvatske i «Hrvatskim šumama» stvarni i prognostički indeks opasnosti od požara na otvorenom prostoru, te polutjedne prognoze vremena za područje priobalja. Nadalje, u slučaju većeg požara osigurana je stručna meteorološka podrška,
- temeljem **točke 8.** održan je seminar za županijske vatrogasne zapovjednike, zapovjednike civilne zaštite i djelatnike Odjela za vatrogastvo MUP-a s temom povezanosti vremenskih prilika i požara otvorenog prostora.

11. Ministarstvo obrane kao izvršitelj:

- sukladno **točki 29.** Programa aktivnosti, zajedno s Ministarstvom unutarnjih poslova, utvrdilo je način i uvjete uporabe protupožarnih namjenski organiziranih snaga Hrvatskog ratnog zrakoplovstva, hrvatske kopnene vojske i Hrvatske ratne mornarice (PP NOS),
- sukladno **točki 34.** Programa aktivnosti kontinuirano osposobljava pripadnike protupožarne zrakoplovne skupine (letačko i tehničko osoblje), a u rad Vatrogasnog operativnog centra MUP-a uključeni su predstavnici MORH-a,

- sukladno **točki 36.** Programa aktivnosti prati stanje i korištenje resursa postojećih aviona i helikoptera te, u okviru raspoloživih sredstava, poduzima mjere i aktivnosti u svrhu servisiranja i nabavke odgovarajućih dijelova, alata opreme i goriva.
- sukladno **točki 37.** Programa aktivnosti izradilo je Plan nabave helikoptera za potrebe protupožarne zaštite,
- sukladno **točki 40.** Programa aktivnosti izradilo je Plan angažiranja OS RH u gašenju velikih požara otvorenog prostora, te planiralo nabavku odgovarajuće opreme,
- sukladno **točki 41.** Programa aktivnosti, s Ministarstvom unutarnjih poslova utvrdilo je način angažiranja snaga i opreme Oružanih snaga RH, te izvršilo osposobljavanje pripadnika PP NOS-a za popunu intervencijskih vatrogasnih postrojbi. Za gašenje požara na raspolaganju su četiri osnovna i četiri zamjenska NOS-a sa po 100 vojnika locirani u Zadru (Zemunik), Kninu, Divuljama i Pločama.

12. Hrvatska vatrogasna zajednica kao izvršitelj:

- sukladno **točki 7.** Programa aktivnosti, donijela je Program informativno promidžbenih aktivnosti, predložila poruke sa sadržajem vezanim uz zaštitu od požara za objavljivanje u TV i radio emisijama, odnosno pripremili tiskanje letaka i plakata s porukama i slikovnim rješenjima u svezi zaštite od požara,
- sukladno **točki 23.** Programa aktivnosti, izradila je plan popunjavanja (za vrijeme pojačane opasnosti od požara) vatrogasnih postrojbi dodatno zaposlenim vatrogascima,
- sukladno **točki 30.** Programa aktivnosti planirala je i provela pripravu, odnosno otklanjanje nedostataka na vozilima i tehnicima,
- sukladno **točki 32.** Programa aktivnosti planirana je i provedena dislokacija vozila i ljudstva na priobalje.

TABLIČNI PREGLED PODATAKA O INSPEKCIJSKOM NADZORU TIJEKOM 2003. GOD.

Do **30. lipnja 2003.** godine u Republici Hrvatskoj zbog neizvršavanja obveza iz Programa aktivnosti doneseno je ukupno **410** rješenja sa **1.456** naređenih mjera te je podneseno **549** prijava od čega je **174** rješenja o prekršaju po skraćenom postupku, a **375** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Redni broj	Građevine i prostori	inspekcijjskih pregleda	kontrolnih pregleda	donesenih rješenja	naloženih mjera	Prekršajne prijave					
						pravne		odgovorne		fizičke	
						Z	R	Z	R	Z	R
1.	Hoteli	113	17	47	249	10	1	7	1		
2.	Moteli	13	1	1	3						
3.	Turistička naselja	11		2	27						
4.	Autokampovi	15	1	14	37						
5.	Marine	18		3	8						
6.	Disko-klubovi	14		3	8						
7.	Ostali ugostiteljski objekti	153	96	108	362	3	1	3	1		
8.	Bolnice	40	10	16	43	8	3	8	3		
9.	JP Hrvatske šume (šumarije)	47	14	16	82						
10.	Nacionalni parkovi	5	1	1	2	1		1			
11.	Parkovi prirode	5	3	2	7						
12.	Ostali zaštićeni objekti prirode	16				1		1			
13.	Benzinske postaje	239	14	34	110	27	3	27	3		
14.	Pravne osobe u kojima se obavlja utovar opasnih tvari u motorna vozila, pretaču zapaljive tekućine i plinovi	75	25	19	47	16	9	16	9	1	3

Redni broj	Građevine i prostori	inspekcijskih pregleda	kontrolnih pregleda	donesenih rješenja	naloženih mjera	Prekršajne prijave					
						pravne		odgovorne		fizičke	
						Z	R	Z	R	Z	R
15.	Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom i korištenje eksplozivnih tvari	105	17	14	19	3	7	3	7	1	
16.	Prodavaonice oružja i streljiva	80	2	1	4						
17.	Željezničke pruge	26	7	6	11						
18.	Glavni cestovni pravci	45	3	3	4						
19.	Odlagališta komunalnog otpada	45	3	11	4						
20.	Nadzor u jedinicama lokalne i područne samouprave (županije)	6	1	2	5						
21.	Nadzor u jedinicama lokalne i područne samouprave (gradovi)	105	1	23	102	1		4		2	1
22.	Nadzor u jedinicama lokalne i područne samouprave (općine)	343	4	71	275	4		10		11	3
23.	Protupropisno spaljivanje na otvorenom prostoru	14				1		1		204	117
24.	Nadzor javnih vatrogasnih postrojbi										
25.	Nadzor dobrovoljnih vatrogasnih društava	19									
26.	Nadzor vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu	1									
27.	Poljoprivredna poduzeća i zadruge tijekom žetve	10	7	10	28						
UKUPNO		1687	326	410	1456	75	25	81	25	219	124

Uz navedeno, u razdoblju od 1. srpnja do 30. kolovoza 2003. godine, zbog neprovođenja mjera zaštite od požara podneseno je 40 rješenja o prekršaju po skraćenom postupku i 127 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

SAŽETAK

U prvih osam mjeseci 2003. godine na području priobalja bilo je 15,17 % požara više nego što je prosjek u prethodnih 5 godina. Ne smijemo međutim zaboraviti najvažniju činjenicu da je ove godine na našem području vladala suša, nezabilježena u proteklih 50 godina, a koja pogoduje nastanku i širenju požara na otvorenom prostoru. Daleko veći porast broja požara zabilježen je u drugim zemljama Mediterana. Usprkos toj činjenici, napominjemo kako su 1998., a posebno 2000. godina bila teže jer je u 2000. godini bilo 30 % požara više od ove godine. Vrednujući izgorjelu površinu, ove godine izgorjelo je 44,8 % hektara manje nego 2000. godine, odnosno 24,78 % površine manje nego 1998. godine.

Ove godine zabilježen je porast požara izazvan nehajem-nepažnjom za 4,38 % u odnosu na prosjek prethodnih 5 godina. Zabrinjavajuće je visok postotak takvog načina izazivanja požara, posebno zato što se približno isti postotak ponavlja već godinama (kreće se oko 80 %). Ta činjenica upućuje na potrebu pojačane edukacije lokalnog stanovništva i turista kako bi taj postotak pokušali smanjiti.

Iako se bilježi pozitivni pomak u izvršenju zadaća iz Programa aktivnosti kod većeg broja sudjelovatelja, lokalna samouprava u nekim područjima, posebno na otocima Srednje i Južne Dalmacije ne provodi ni minimalno potrebne mjere u svrhu poboljšanja protupožarne zaštite. Potvrda toga je višegodišnje ponavljanje požara na istim lokacijama.

Vlada Republike Hrvatske, u srpnju 2002. godine, uputila je Hrvatskom saboru konačni prijedlog Zakona o zaštiti i spašavanju, kako bi se s jednog mjesta ostvarivala koordinacija i upravljanje svim hitnim službama u Republici Hrvatskoj.

Uz navedeno, Vlada Republike Hrvatske, svojim Zaključkom sa sjednice 21. kolovoza 2003. godine zadužila je:

- Ministarstvo unutarnjih poslova da, sukladno novom Zakonu o zaštiti i spašavanju, izradi nacрте zakonskih prijedloga za novi (usklađeni) Zakon o vatrogastvu s jasno definiranim odgovornostima i zapovijedanjem od državne do lokalne razine i Zakon o civilnoj zaštiti, te za izmjenu Zakona o zaštiti od požara, naročito u dijelu sankcija prema osobama koje izazovu požar, te da pripremi i pokrene realizaciju projekata obnove vatrogasne tehnike i opreme.
- Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva i Hrvatske šume d.o.o. da, u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, pripreme i realiziraju projekte sanacije opožarenih površina.

Razmatrajući mjere i aktivnosti u svezi provedbe Programa aktivnosti za 2003. godinu, Vlada Republike Hrvatske utvrđuje:

1. da nadležna tijela Zadarske i Šibensko-kninske županije te Grada Zagreba nisu dostavili izvješća o provedbi zadaća iz Programa, te nalaže žurno izvršenje navedene obveze.

2. iako je obveza planova zaštite od požara utvrđena Zakonom o zaštiti od požara, donijetim još 1993. godine, 3 županije (Zadarska, Ličko-senjska i Zagrebačka županija) nisu započele postupak izrade planova zaštite od požara, te nalaže žurnu izradu navedenih planova.
3. da NP Paklenica, PP Vransko jezero i Arboretum Trsteno nisu proveli sve zakonske obveze te su protiv odgovornih osoba pokrenuti prekršajni postupci. Vlada Republike Hrvatske smatra da će pokrenuti postupci postići potreban učinak, uz obvezu osiguranja financijskih sredstava za protupožarnu zaštitu u 2004. godini.
4. "Hrvatske željeznice" nisu u cijelosti ispunile obveze tretiranja pružnog pojasa, kao ni kontrole kočionih obloga na lokomotivama i vagonima što je imalo posljedicu nastanak požara 19. lipnja i 3. srpnja iznad Kaštela s većom materijalnom štetom. Vlada Republike Hrvatske naložila je inspekcijskim službama u ministarstvima i Državnom inspektoratu provedbu pojačanog nadzora nad izvršenjem predmetnih mjera i pokretanje postupka propisanih Zakonom prema izvršiteljima i sudjelovateljima koji ih ne izvršavaju.
5. Provedbom intenzivnog inspekcijskog nadzora dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi došlo se do stvarnih podataka o operativnoj spremnosti DVD-a da reagiraju unutar 15 minuta. Rezultati nadzora omogućit će da se, putem Programa aktivnosti, financijski pomaže rad središnjih dobrovoljnih operativnih društava, kako bi se još više povećala njihova brzina izlaska na požar.

PRIJEDLOG MJERA ZA UČINKOVITIJI SUSTAV ZAŠTITE OD POŽARA

Uz zaključak koji je donijet na sjednici održanoj 21. kolovoza 2003. godine, Vlada Republike Hrvatske u svrhu učinkovitijeg sustava zaštite od požara, a temeljem iskustava iz 2003. godine, obvezuje:

- 1. Ministarstvo unutarnjih poslova da u Zakonu o zaštiti od požara predloži izmjenu i dopunu odredaba koje propisuju obveze gradova i općina na otocima u svezi izrade planova zaštite od požara, na način da se izradi jedan zajednički Plan za svaki otok kao cjelinu;**
- 2. Ministarstvo unutarnjih poslova da u Zakon o vatrogastvu predloži odredbe kojima obvezuje sve gradove i općine na otoku na osnivanje i sufinanciranje zajedničke javne vatrogasne postrojbe i utvrdi potrebne kriterije;**
- 3. nadležna ministarstva da izrade i predlože projekt uređivanja odnosno izgradnje malih poletno/sletnih staza na većim otocima u svrhu korištenja protupožarnih zrakoplova koji se pune na tlu (Air-tractor).**